A°. 1857. N°. 252.

VRIJDAG 23 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat tot tegenschatter voor de personele belasting, dienst 1857/58 is benoemd MARINUS DE LEUR, in plaats van *Baltus Lamie* overleden.

Utrecht, 20 Oct. 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 23 Oktober.

Deelden we gister reeds mede, dat de divan van Moldavië met eenparigheid het nationaal programma tot vereeniging der Donauvorstendommen heeft aangenomen, heden berigt men, dat de divan van Wallachije een gelijk besluit ten voordeele der Vereeniging heeft genomen met 82 tegen 2 stemmen. Bij zulke eenstemmigheid zou het werk van het kongres te Parijs gemakkelijk wezen, indien men werkelijk aan den wensch der bevolking wilde gehoor verleenen, gelijk dadelijk is verklaard. Naar de houding van eenige mogendheden te oordeelen is echter de beslissing der zaak nog zeer twijfelachtig.

De finantiële krisis is te Londen op 't oogenblik een hoofdonderwerp der aandacht. — Overigens blijft er daar veel sprake over de vervanging van lord *Canning* als goeverneur over Indië.

Onder Berlijn zal men omtrent de kwestie van den spoorweg van Vlissingen op Dusseldorp eene mededeeling vinden, die de belangstelling zeer verdient, nu de zaak der spoorwegen hier te lande in den laatsten tijd zooveel *besproken* is.

Uit Madrid ontvangt men de tijding van het verdagen van de opening der Kortes. Deze verdaging, anders dikwijls een ongunstig teeken, wordt thans als een goed voorteeken beschouwd, omdat men daarmede moest beginnen als de regering tot eene nadere ontbinding wil overgaan. Die ontbinding is eene noodzakelijkheid, omdat de Kortes, door de oneerlijke wijze waarop de kiezerslijsten zijn opgemaakt en de drang op de verkiezingen uitgeoefend, zoo reaktionnair zijn zamengesteld, dat een eenigzins liberaal kabinet er niet mede zou kunnen regeren. En de heer *Armero* wil in liberalen zin zijn bestuur regelen. Om het werk van *Narvaëz* voort te zetten, zou hem weinig kans geven op een langdurig bestaan van zijn ministerie. Hij verlangt daarom stellig den goeden weg op te gaan, als hij daarin slechts niet zooveel tegenstand vindt, dat die hem te krachtig wordt. Voorloopig heeft hij reeds bevel gegeven, dat aan alle Spanjaarden, om politieke redenen gebannen, dadelijk weder passen zullen worden verleend om naar hun vaderland terug te keeren; generaal *Prim* zal daarvan dadelijk gebruik maken. Men verwacht ook eene verandering in de drukperswet. Dat de liberale pers en geheel de hoofdstad bijna met de wijziging ingenomen is, behoeft geen betoog. De dagbladen hebben den val van het ministerie *Narvaëz* gevierd met groote illuminatie. De bevolking van Madrid wilde dit navolgen; maar de policie heeft die demonstratie afgeweerd. Een groot banket wordt ter eere van de ministeriële verandering gegeven, en bijna geen stemmen doen zich ter verdediging van de oud-ministers hooren. In dien stand der zaak zal de komst van den minister *Mon* te Madrid met vreugde begroet worden, en zal ook de stemming der Kataloniërs eene zeer gelukkige wezen, ter ontvangst van den hertog en de hertogin *de Montpensier*, die uit Italië te Barcelona gewacht worden.

— Bij Zr. Ms. besluit is de kapt.-luit.-ter-zee *M. C. van Vreeland*, kommanderende de instruktie-brik de Zeehond, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

:— Z. M. de Koning is gister avond te 's Hage terug gekomen. Ook H. M. de Koninginmoeder wordt spoedig weder van hare buitenlandsche reis in de residentie verwacht, men verzekert dat H. M. den 30. aanstaanden zal terugkeeren.

§— Weder zijn een paar rapporten bekend gemaakt van het onderzoek in de Afdeelingen onzer Tweede Kamer over de hoofdstukken V en IX B der begrooting (*Binnenlandsche zaken en finantiën.*)

Omtrent de begrooting van *binnenland* is vrij algemeen met eenig leedwezen gezien, dat de Memorie van Toelichting tot dit hoofdstuk zich tot het geven van eenige vlugtige opmerkingen over het eindcijfer daarvan bepaalt en geenerlei mededeeling bevat omtrent onderwerpen, waarvan de regering door vroegere gedachtenwisseling weet, dat de Kamer gaarne geheel en al op de hoogte der zaak gehouden wordt. Inzonderheid doelt men hier op de werken tot voortzetting der algemeene rivierverbetering. Wat de Kamer daaromtrent verlangt te weten, is in de laatste jaren telkens, op het daartoe uitgedrukt verlangen, in de Memorie van Beantwoording op het verslag betrekkelijk dit hoofdstuk medegedeeld.

Maar ook andere punten zijn er, waaromtrent men van de zijde der Kamer regt heeft nadere opheldering te verlangen. Zoo wenscht men te weten, welk gevolg de overweging der regering omtrent de uitkomsten der enquête wegens het Zwolsche Diep gehad heeft, of waarschijnlijk hebben zal; welk inzigt door haar thans omtrent de inrigting der Delfsche Akademie gekoesterd wordt, en hoedanig sedert de in Julij jl. gegevene openingen de stand der zaken van de Maatschappij van Weldadigheid geweest is en thans is. Nog meer punten zijn er, waaromtrent, in verband met vroeger gedane vragen, eenige nadere opheldering niet overbodig en ongepast zou zijn geweest, gelijk bijv. het ontwerp tot digting van den Ouden Rijnmond, waarover de onderhandelingen reeds in het vorige jaar tot een gunstig einde schenen te zullen komen, en waarvan men thans niets meer verneemt; de regeling van het overtollig geworden stoombootenveer aan den Moerdijk, en eenige andere meer, waarop in dit verslag nog teruggekomen wordt.

De Memorie van Toelichting doet opmerken, dat het eindcijfer van dit hoofdstuk der begrooting *f* 33,019.67 minder is dan dat van hetzelfde hoofdstuk, zoo als het voor 1857 is vastgesteld. Uit hetgeen de memorie er bijvoegt, blijkt reeds, dat die vermindering slechts schijnbaar is, vermits thans niet voor de instandhouding der maatschappij van weldadigheid is uitgetrokken en daarvoor over 1857 *f* 182,000 werd toegestaan. Treedt men in verdere bijzonderheden en vergelijkingen, dan komt men tot de overtuiging, dat de uitgaven voor het departement van binnenlandsche zaken van jaar tot jaar in aanmerkelijke mate klimmen. Thans wordt *f* 450,000 meer aangevraagd dan over 1854 is toegestaan. Verscheidene leden zagen dit verschijnsel met leedwezen. Zij meenden, dat indien men op dien weg van gestadige uitzetting van 's Rijks uitgaven bleef voortgaan, daaruit te eeniger tijd noodlottige gevolgen voor geheel ons finantiewezen zouden voortspruiten. Vele andere leden echter, ofschoon in 't algemeen mede tegen alle opdrijving der staatsuitgaven gestemd, herhaalden de opmerking, dat, indien er één hoofdstuk der begrooting is, bij welks beoordeeling men niet zoo zeer op het eindcijfer, als op de afzonderlijke posten van uitgaaf letten moet, dit voor het thans behandelde te pas komt. De voornaamste posten dezer begrooting betreffen openbare werken of andere onderwerpen, die met stoffelijke en zedelijke welvaart der natie in onmiddelijk verband staan. Er moet daarbij meer bijzonder gevraagd worden, of de te doene uitgaaf goede vruchten belooft en tot bevordering van het algemeen belang strekt. Ook mag bij de vergelijking van vroegere met tegenwoordige aanvragen niet uit het oog worden verloren, dat eenige jaren geleden geheel de afdeeling *Telegraphie*, waarvoor thans *f* 329,000 wordt uitgetrokken, niet op de begrooting van het Departement van Binnenlandsche Zaken voorkwam, en dat de uitgaven voor dat ontwerp tot zekere hoogte door de vermeerdering der Staatsinkomsten worden vergoed.

De verhooging van het cijfer van kosten van het Departement met *f* 3650 voor gedeeltelijke verbetering der bezoldiging van de ambtenaren bij het departement en versterking van het personeel, heeft geenszins algemeene goedkeuring gevonden. Velen zagen buitendien zeer ongaarne, dat het aantal ambtenaren bij het departement nog weder vermeerderd zou worden. Dat aantal bedraagt thans 96, terwijl het, toen de vier ambtenaren der afdeeling *jagt en visscherij* nog daartoe behoorden, 97 beliep. Er is dus reeds in de beide laatste jaren een drietal ambtenaren meer bij het departement aangesteld. Dit streed met het zoo dikwijls aangeprezen beginsel om den arbeid niet door vele, maar door weinige nit gelezenen, en daarom ook goed bezoldigde ambtenaren te doen verrigten.

Naar aanleiding van eene onlangs uitgevaardigde cirkulaire van den minister van oorlog omtrent het onderwerpen der krijgslieden, die de natuurlijke kinderziekte niet gehad hebben, aan vakcinatie of hervakcinatie, heeft men gevraagd, of ook de minister van binnenlandsche zaken op zijn gebied niet meer tot aanmoediging der koepokinenting zou kunnen doen dan thans plaats heeft.

De wensch is geuit om thans, even als in het vorig jaar, eenig verslag omtrent den toestand van 's Rijks vee-astsenijschool te Utrecht en het aantal der op die school geplaatste kweekelingen te ontvangen. Men wenscht tevens te weten, of de proefnemingen omtrent de inenting der longziekte aan het vee bij de school gestaakt blijven dan wel hervat zijn; zoo ja, met welken uitslag. Aan de gedane vragen knoopt zich nog eene andere, namelijk, of de reg. reeds eenigermate gevorderd is met de plannen omtrent de vestiging van eene of meer scholen voor den landbouw. Sommigen bleven bij het gevoelen, dat zulk eene instelling, zoo niet aan de vee-artsenijschool verbonden, dan toch bij voorkeur te Utrecht gevestigd zou moeten worden. Zij hechtten aan dit reeds bij de behandeling der vorige Staatsbegrooting geopperd denkbeeld, omdat te Utrecht thans reeds zooveel voorhanden is wat voor eene goede landbouwschool wordt vereischt, en de vestiging eener zoodanige instelling aldaar dus minder kosten en moeite zou vorderen.

De meerderheid der in de afdeelingen tegenwoordig zijnde leden toonde zich huiverig, aan den geheel nieuwen post van *f* 5000 voor de instelling eener algemeene statistiesche kommissie haren bijval te schenken. Men is er verre af het nut van statistiesche nasporingen te miskennen; maar die onderzoekingen behooren toch voor een goed deel meer tot het gebied der wetenschap dan tot den werkkring van het bestuur. Voor de praktische toepassing der statistiesche opgaven op zaken van bestuur schijnt het bureau van statistiek aan het Departement van Binnenl. Zaken, zoowel als soortgelijke instellingen op kleinere schaal aan andere departementen, bijv. aan die van Justitie, Finantiën en Koloniën, genoegzaam.

Met het oog op de aangevraagde som voor de verbetering van het riviervak aan de Horden is aangemerkt, dat in de Lek, tusschen de gemeenten Jaarsveld en Ameide, ten behoeve der eerste gemeente, groote kribwerken worden aangelegd, waardoor men het vaarwater tracht te verplaatsen en eene uitgestrekte plaat tracht te doen verdwijnen. Door die werken worden echter de eigendommen aan den Zuidhollandschen oever der rivier uitermate benadeeld. Reeds zijn aan die zijde eenige bunders land afgebroken, en bij de voortzetting der werken zal nog meer worden opgeofferd. Men vroeg derhalve, of het goevernement niet eenige maatregelen van voorzorg tegen verdere verwoesting van dien aard nemen kon, en indien dit niet mogelijk ware, of dan hier niet de toepassing in aanmerking kwam van het beginsel, bij de wet van 1806 op den waterstaat gehuldigd, om in zulke gevallen de bedreigde gronden tegen schadeloosstelling te onteigenen.

Men heeft gemeend ook de aandacht des ministers van Binnenl. zaken bijzonder te moeten vestigen op de zaak der wateraftapping uit de Maas en Zuid-Willemsvaart ten behoeve van het Belgiesche stelsel van waterbevloeijing en kanalisatie. Meer en meer wint de overtuiging veld, dat deze aangelegenheid voor de belangen van Nederland, met name voor het behoud van onze zuidelijke waterwegen, als van overgroot gewigt moet worden beschouwd.

Eenigzins vreemd is de verhooging voorgekomen door de noodzakelijkheid van het doen van herstellingen aan de spuisluis te Vlissingen. Die sluis is, ook blijkens het jongste verslag over de openbare werken, eerst in het afgeloopen jaar voltooid. Men verlangt dit punt opgehelderd te zien.

De klagt blijft voortduren, dat onze groote wegen, voor zoover zij door de kom van kleine steden of plattelands-gemeenten loopen, over 't algemeen in eenen slechten toestand verkeeren. De oorzaak ligt

in het brengen van de kosten dier traversen ten laste der gemeenten en in den onwil van velen, om te dezen aanzien behoorlijk aan hare verpligtingen te voldoen. Bij de behandeling der vorige begrooting waren bij de Regering overwegingen aanhangig om door eenen algemeenen maatregel in deze ongelegenheid te voorzien. Men wenscht te weten, of die overwegingen reeds tot eenen bepaalden uitslag hebben geleid.

Verscheidene leden hebben gemeend, de aandacht der Regering zeer bijzonder te moeten vestigen op de wenschelijkheid, dat in plaats van het onvoldoende veer over de Maas te Hedel, daar eene schipbrug worde aangelegd.

In eene der afdeelingen heeft men het leedwezen uitgedrukt, dat onder de subsidiën er geene voorkomt voor de herstelling der haven en spuisluis te Brouwershaven.

Ook naar aanleiding van de hier uitgetrokken som voor het akademiesch gasthuis. Men heeft gevraagd, wat er is van de stichting van een nosokomium of groot ziekenhuis te Leyden.

Bij opgave van een post van *f* 100,000 voor telegrafie heeft men gevraagd, of men tusschen N. Holland en Friesland eene onderzeesche telegraaflijn wil daarstellen, en of zoo iets wel noodig is.

Bij het onderzoek van de begrooting voor *finantiën* heeft men regt laten wedervaren aan den Minister, dat hij, hangende de overwegingen betrekkelijk het vraagstuk der traktementsverhooging voor mindere ambtenaren, niet tot gedeeltelijke verhooging der bezoldigingen van de ambtenaren bij dit departement is overgegaan, maar heeft men niet over het hoofd kunnen zien dat het personeel, door nieuwe aanstelling van *zeven* personen, eene uitbreiding heeft erlangd, welke later waarschijnlijk tot vermeerdering van den post voor dit artikel zal leiden.

Door sommige leden werd beweerd, dat het eene erkende zaak is, dat het tarief van berekening der muntloonen te hoog is gesteld, en dat men zich sedert lang niet meer daaraan hield. Indien dit waar mogt zijn, zou eene herziening van dat tarief noodig en wenschelijk moeten worden geacht.

Door de Regering is, op herhaald verzoek, toegezegd, dat zij bedacht zoude zijn op het plaatsen van bussen aan de spoorwegstations in de steden tot opname van brieven om met den eerstvertrekkenden trein te worden medegenomen. Er is gevraagd, of aan dit voornemen der Regering spoedig gevolg zal worden gegeven.

Vernemende, dat de Rhijnspoorweg-maatschappij voornemens is den nachttrein naar Pruissen op te heffen, wilden eenige leden gevraagd hebben, of dit vertraging in het brievenvervoer zal te weeg brengen. Zoo dit het geval mogt zijn, vertrouwden zij, dat van regeringswege, voor zoover van hare zijde daartoe het regt bestaat, tegen die opheffing zal worden opgekomen.

Met leedwezen hebben vele leden van de belangrijke verhooging van den post voor onvoorziene uitgaven kennis genomen. Zij vonden in de versterkte toelichting omtrent de besteding der *f* 25,000 over het jaar 1856 geene aanleiding om de verhoogde raming als genoegzaam geregtvaardigd te beschouwen.

:— Onder de stukken, die onlangs nopens het cellulaire stelsel door den Minister van Justitie aan de leden der Tweede Kamer zijn rondgedeeld, behoort ook een' ten titel voerende: „Beschouwingen van de regterlijke kollegiën, de kommissiën van administratie en de kollegiën van regenten over de onderscheidene gevangenissen, alsmede van het Ned. Genootschap tot zedelijke verbetering van gevangenen, over de eenzame opsluiting van gevangenen, vergeleken met de gemeenschappelijke gevangenisstraf."

Bij cirkulaire van 16 Jan. had de minister van Just. de regterlijke kollegiën uitgenoodigd, om hunne ervaring aangaande de uitkomsten der eenzame en der gemeenschappelijke opsluiting te willen mededeelen, en daarbij inzonderheid hun gevoelen te doen kennen met betrekking tot een zestal vragen, in der tijd medegedeeld. Door 46 regt. kollegiën is aan deze uitnoodiging voldaan. Intusschen hebben 33 dier kollegiën verklaard, buiten de gelegenheid te zijn geweest, ten aanzien van dit gewigtig onderwerp eenige of althans eene voldoende ervaring te verkrijgen. Overigens blijkt uit de rapporten, dat door 4/5 der kollegiën de eenzame opsluiting van gevangenen gunstig wordt beoordeeld, en over het algemeen als doelmatiger dan de gemeenschappelijke gevangenisstraf wordt aangemerkt. Daarbij wordt aan [illegible]ame opsluiting uit twee oogpunten de voor[illegible] gegeven. Eenige kollegiën n. l. achten deze [illegible] verkieslijk op grond der nopens hare werking aanvankelijk verkregene ervaring; anderen daar[illegible] alleen wegens de vele nadeelen, welke aan de [illegible]appelijke gevangenisstraf verknocht zijn.

[illegible] kommissiën van administratie en de kollegiën van regenten over de onderscheidene gevangenissen [illegible] ten getale van 36, aan eene gelijke uitnoodi[illegible] denzelfden Minister voldaan. Hunne rapporten [illegible]atten uitvoerige opgaven ten aanzien van [illegible]chappelijke opsluiting.

[illegible] cirkulaire had de minister, bij missive van 29 Jan. jl., in de derde plaats doen toekomen aan het Ned. genootschap tot zedel. verbet. van gevangenen. Dat genootschap heeft zich dientengevolge de vraag voorgesteld, welk in het algemeen het oordeel is over de doelmatigheid der cellulaire opsluiting, in vergelijking met de gemeenschappelijke gevangenisstraf, zoo met betrekking tot de zedelijkheid, de ligchaams- en zielsgesteldheid der gevangenen en hunne opleiding tot een zelfstandig en eerlijk verkeer in de vrije maatschappij. Zijne stellige verklaring omtrent al deze drie punten is volkomen ten gunste van de afgezonderde opsluiting

:— Men verneemt, dat de minister van Financiën, namens Z. M. den Koning, bij resolutie van den 17 dezer n°. 52, aan den gemeenteraad van Haarlem en aan de verschillende gemeenteraden des rijks, welke adressen om vrijstelling van zegelregt voor de registers van den burgerlijken stand aan Z. M. hebben ingediend, heeft te kennen gegeven, dat hij minister zich bezwaard acht om mede te werken tot eene vrijstelling van zegelregt der registers van den burgerlijken stand bij koninklijk besluit, omdat deze vrijstelling met den geest der bestaande zegelwet geheel in strijd zou zijn, haar ter zijde zou stellen en, ten deele althans, krachteloos zou maken; dat echter de regering voornemens is een wets-ontwerp in te dienen tot wijziging van sommige bepalingen der wet van 3 Oktober 1843 (*Staatsbl.* n°. 47), en daarbij de bedoelde vrijstelling op te nemen, zoodat het, van het lot van dat wets-ontwerp zal afhangen, of, en in hoeverre de verlangde ontheffing later zal kunnen worden genoten.

— De gemeenteraad van 's Gravenhage heeft gister de begrooting van 1858 met bijna algemeene stemmen aangenomen. Het voorgedragen besluit, omtrent het toekennen van subsidiën aan verschillende armbesturen, is onveranderd goedgekeurd, met 24 tegen 7 st. — Uit de beraadslaging over de begrooting is gebleken, dat men bij het ontwerpen er van bedacht is geweest op het geven van feesten, bij gelegenheid der meerderjarig-verklaring van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, in het volgende jaar.

— Eenige handelaren in Rotterdam hebben zich bij rekwest tot den Raad dier stad gewend, om te verzoeken, dat eene brug worde gelegd ten behoeve der kommunikatie met de Kade achter het Haringvliet en het Rijnspoorwegstation.

— Te Middelburg is, naar aanleiding van de door de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt gedane opmerking, en ten gevolge der ijverige bemoeijingen van den officier van justitie bij de arr. regtbank aldaar, een onderzoek ingesteld bij een broodbakker binnen die gemeente, bij welke gelegenheid door den tweeden kommissaris van politie in diens bakkerij zijn aanwezig gevonden twee kruiken met een aftreksel van blaauwe vitriool, van welk mengsel, naar de later gevolgde bekentenis van den bakker en diens knecht, geregeld bij elke bakking eene zoodanige hoeveelheid onder het deeg werd vermengd, dat de hoogst nadeelige gevolgen daarvan voor den gebruiker van dat voedsel niet konden achter blijven.

Van een en ander is dadelijk behoorlijk proces-verbaal opgemaakt en wordt thans de geregtelijke vervolging van den beklaagde voortgezet.

— Het Provinciaal Geregtshof in Noord-Braband heeft een rijksontvanger der belastingen tot drie maanden gevangenisstraf en twee geldboeten, elk van *f* 50, veroordeeld, omdat hij een aangifte-biljet van een ingezeten zijner gemeente eigenmagtig verhoogd had.

— Uit 's Bosch meldt men: Wij vernemen, dat in deze laatst gehouden vergadering der provinciale kommissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in N.-Brabant zes apothekers uit 's Bosch en omstreken' examen als drogist hebben afgelegd en zoodanig diploma hebben ontvangen.

Zij schijnen zich voor dit examen te hebben aangemeld met het oog op de voordragt der nieuwe geneeskundige wet, ten einde later in de uitoefening van het beroep van droogist niet te kunnen worden bemoeijelijkt.

*— Uit 's Gravenhage wordt ons van den 22. Oktober geschreven: Heden werden de oude mannen en vrouwen en weezen van de Hervormde gemeente alhier, feestelijk onthaald door jhr. mr. *H. J. van der Heim*, oud-regent over beide gestichten, ter gelegenheid van zijn aanstaand huwelijk met *J. M.* baronnesse *van Pallandt*. De beide gestichten waren op eenvoudige, doch smaakvolle wijze versierd, en werden door de verloofden bezocht, die zich allerminzaamst met de verpleegden onderhielden.

— Den 19. dezer overleed te Middelburg de heer *J. Borsius*, theol. dokter, ridder der orde van den Ned. Leeuw, leeraar bij de Ned. Herv. gemeente aldaar. Niet alleen treft die gemeente, welke hij gedurende 24 jaren door leer en voorbeeld stichtte, door zijn afsterven een groot verlies, maar ook zeer vele wetenschappelijke en weldadige inrigtingen verliezen in hem een kundig en ijverig lid; terwijl zijne talrijke vrienden in hem een regtschapen vriend en raadsman betreuren, die van allen, die hem in zijn nuttig en werkzaam leven kenden, onverdeelde achting genoot. *Amst. C.*

*— Op den 22. dezer maand had in de gemeente de Bildt de gewone jaarlijksche harddraverij plaats. Van de 14 paarden, die aan den wedstrijd deel namen, werd de prijs, zijnde eene pendule, gewonnen door de bruine merrie *Mietje* van *P. van Ingen* te Houten, bereden wordende door *S. de Boer*, en de premie, zijnde een berlijnsch zilveren bouilloir, door de zwarte merrie *de Vlugt* van *J. Oskam* te Jutphaas, bereden wordende door *F. de Kruijff*.

Na afloop van den strijd vereenigden zich onderscheidene belangstellenden aan een diné ten huize van *Hillebrandt*, alwaar betamelijke vrolijkheid het aangename van het feest vermeerderde.

— De van ouds te Woerden bestaande jaarmarkt verloochende ook thans weder hare vroegere vermaardheid niet. Het getal der aangevoerde paarden beliep nagenoeg 600, en dat der runderen ruim 1450. Beide dagen kenschetsten zich door levendigen handel; inzonderheid was dit met de koeijen het geval, die tot hooge prijzen werden verkocht.

— Bij de aanbesteding van de R. K. kerk en pastorie te Tutjehorn, den 20. dezer te Alkmaar gehouden, was de minste inschrijver *W. F. Stoel*, mr. metselaar aldaar, voor de som van *f* 48.000.

— Zooals van vele andere plaatsen wordt berigt, kan ook van Hellevoetsluis worden gemeld, dat het aantal koortslijders zeer menigvuldig is; bijna geen huisgezin is er, waar geen zieken zijn, en bijna niemand blijft er vrij van. Het marine-hospitaal is te klein, zoodat de zieken voor een gedeelte naar het hospitaal te Brielle worden getransporteerd. Gelukkig zijn de koortsen van een zeer goedaardig karakter, zoodat er nog niemand aan overleden is.

— Volgens brief van kapitein *F. C. Baudits*, voerende het schip Maria Elizabeth Margaretha, den 28. Julij van Liverpool te Melbourne gearriveerd, had men gedurende de reis met veel slecht weder te kampen gehad, en was het schip in den avond van 11 Junij door een zware stortzee beloopen, waardoor de vaste hut van het dek werd verbrijzeld, en daarmede een passagier en twee man der ekwipage over boord geraakten, die hunnen dood in de golven vonden. Voorts werd de geheele stuurtoestel met het rad weggeslagen, waardoor het schip aan den wind liep, en het voormarszeil en het voorstengestagzeil verloren gingen; de booten werden uit de klampen naar lij gespoeld, de kajuitskap werd ingeslagen en het luik van den kettingkoker door de inmiddels losgerukte barring medegenomen, waardoor eene groote hoeveelheid water in de kajuit, kerk en door den kettingkoker naar beneden stroomde, waarloos rondhout uit het dek wegdreef, ringbouten uit het dek gerukt, sjorrings gebroken en de groote boot zwaar beschadigd werden, behalve dat er nog meerdere goederen van het dek verloren gingen. Zoo goed mogelijk werd in het geledene voorzien, en, daar het schip zoo goed als digt was gebleven, de reis gelukkig volbragt.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 22 *Oct.* 0.42 El; + AP. 7.37. Gev. 2 d.
Keulen, 21 „ 3 v. 9 d. (3 v. 11½ d. Rijnl.) Gev. 1 duim. Rijnl.

Mijn Heer de Redakteur!

Gedurende een drietal weken hebben eenige leden van de Utrechtsche Vrijmetselaars-Loge verlangend uitgezien naar eenig verslag, al ware het dan ook maar kort en bondig geweest, over de feestelijke inwijding van het nieuwe lokaal der loge *Ultrajectine*, in de Jufferstraat. Steeds gretig in het vermelden van alles wat er belangwekkends in Utrecht voorvalt, kan de redaktie zich toch niet onwetend verklaren van deze gebeurtenis, die niet alleen in Utrecht, maar ook elders veler sympathie trok, en daardoor een aantal belangstellenden van wijd en zijd uitlokte, om die plegtigheid bij te wonen. Eene opentlijke vermelding van de namen van zoo velen, die tot de daarstelling van dit gebouw, en tot opluistering van het feest der inwijding medewerkten, kan in uw blad minder passend geacht worden, daarom zal ik ook daarvan niet spreken, ofschoon het niet ondienstig geweest ware, dat meerdere hulde werde gebragt aan al de bemoeijingen en zorgen door den voorzitter aan die inwijding besteed, aan de proeven van dicht- en toonkunst bij die gelegenheid veil gegeven, maar vooral van de zoo lofwaardige zamenwerking van alle leden, om de eer van de Utrechtsche Loge te handhaven, en de inwijding van de vergaderzaal luisterrijk te doen zijn.

Door deze weinige regelen eene plaats in uw geacht blad in te ruimen, zult gij zeker velen verpligten, maar vooral schrijver dezes. T.

(De *Redaktie* heeft gaarne bovenstaande regelen eene plaats ingeruimd; naar den wensch van den inzender had zij dit dadelijk bij ontvangst gedaan, ware het niet, dat haar daartoe ruimte ontbroken had).

ITALIE.

TURIJN, 18 Oktober.

De hertog en hertogin van Montpensier hebben gisteren Genua verlaten aan boord van eene Spaansche stoomboot, die haar naar Barcelona brengt.

Het groote bankiershuis *Balabio* en Co. te Milaan is gefailleerd met een tekort van 12 millioen lires.

De Paus heeft den 14 Okt. den eersten steen gelegd van het station-gebeuw van den ijzeren spoorweg te Civita Vecchia. Den 17 werd hij te Rome terug verwacht.

Te Bologna heeft de politie den 11. Okt. eene goede vangst gedaan. *Giovanni Pavignani*, een waardig navolger van *Lazzarini*, die reeds eene sterke bende onder zijn bevel had, is, na eene vertwijfelenden tegenweer, te Via dei Ranchi gewond en gevangen genomen. De Pausselijke gensdarmen zijn in de laatste dagen, in die streken, ook slaags geweest met de roovers, en hebben velen hunner gedood.

De Vesuvius is steeds in werking; in den krater heeft zich een nieuwe kegel gevormd, zoodat de berg niet meer te herkennen is.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 20 Oktober.

De *Wiener Zeitung* deelt heden het verdrag mede tusschen Oostenrijk en Turkije gesloten, ter regeling van het telegrafisch verkeer tusschen beide staten.

BERLIJN, 21 Oktober.

Ook hier wekt het verschil tusschen Nederland en België, dat thans over het handelsverdrag aanhangig is en in verband staat met den aanleg van spoorwegen, belangstelling. Het handelsverdrag, meent men, zal wel tot stand komen, maar de hoofdvraag is de zaak van den ijzeren spoorweg van de Noordzee naar den Rijn. België heeft door het spoedig daarstellen van zijn spoorwegnet in verbinding met Duitschland eene groote schrede voorwaarts gedaan op het gebied van den transito-handel, en Antwerpen is daardoor een zeer belangrijke haven en handelsplaats geworden. Tot nadere uitbreiding verlangt België echter nog eene vertakking van zijn spoorwegnet naar Dusseldorf, en men moet daartoe de Maas te Roermond of Venlo overgaan. Nu kan België volgens het verdrag van 1839 wel een spoorweg leggen door Hollandsch Limburg, maar alleen door het kanton Sittard, ofschoon eigenlijk langs Roermond de vertakking moest gaan, als zij geheel zou voldoen. De regering der Nederlanden wil buitendien den aanleg van den weg langs Roermond niet toestaan, omdat zij beweert, dat de overtogt over de Maas alleen kan worden ingewilligd onder het geschut eener vesting als Venlo. Eene andere reden is echter, dat Nederland zelf een spoorweg van Vlissingen naar Dusseldorf wil leggen, loopende over Limburg, en waaraan de Belgen hun weg zouden kunnen aansluiten.

Het plan van dien nieuwen weg wekt te Antwerpen vrees. Men ziet er ernstig gevaar in voor België, vooral omdat Vlissingen een haven is, die altijd in zomer en winter te bereiken is. De Belgen duchten dus de konkurrentie, die hier dreigt op te komen. — Maar niet alleen België heeft belang bij de zaak. Ook Duitschland kan niet onverschillig zijn omtrent den loop van den weg, die het met de Noordzee in nieuwe verbinding zal brengen. *Hier* is men op de hand van België en zal dus op een beslechten der kwestie in den zin van het kabinet van Brussel aandringen. Dat is geen louter onberedeneerde voorkeur, maar er zijn twee gewigtige redenen voor: 1°. is Antwerpen door zijn langdurig verkeer met Duitschland reeds een belangrijke handelsplaats en half een Duitsche haven geworden, terwijl Vlissingen, hoe goed ook bereikbaar in den winter, slechts een artificiële handelsplaats schijnt te zullen blijven, die vooral in de eerste jaren nog zeer weinig kan beteekenen. Duitschland heeft er belang bij eerder met eene groote handelsplaats in nieuwe kommunikatie te komen, dan met eene stad, die tot dusverre nog in den handel geene plaats heeft ingenomen, en waarvan het nog geheel onzeker blijft, of zij immer den rang zal kunnen vervullen, dien men haar zou willen verschaffen. 2°. is de vertakking, die België verlangt te maken eene betrekkelijk geringe uitgave, die ligtelijk zal gevonden worden, terwijl het al den schijn heeft, dat de weg van Vlissingen naar Dusseldorf altijd slechts een plan zal blijven, hoeveel het ministerie van den Haag omtrent de spoorwegen ook toezegt. Wie zal immers dien kostbaren weg leggen? De Hollandsche renteniers zeker niet; die steken geen geld in zulke gewaagde ondernemingen. De Ned. regering dan? maar 't is meer dan twijfelachtig, dat die van de Staten generaal inwilliging zou erlangen tot den aanleg van een kostbaar werk, dat enkele steden, en een paar gewesten slechts bevoordeelen zou. Buitenlandsche maatschappijen eindelijk? Zeer zeker zouden die geneigd zijn tot het ondernemen der daarstelling van dien weg, vooral omdat Nederland eene subsidie, of welligt rente zal willen verzekeren. Maar de geldmarkt is thans zoo hoog, en de krisis is in zoo groote mate juist haar oorsprong verschuldigd aan den overvloed van groote ondernemingen, dat ook het leggen van den weg van Vlissingen naar Dusseldorf langs dien weg voor 't oogenblik zeer onwaarschijnlijk blijft.

Pruissen verlangt echter zeer eene nadere aansluiting tusschen Rijn en Noordzee. Men verwacht dus, dat deze zaak door ons bestuur ter harte worde genomen, en dat de kwestie derhalve ook niet enkel door België en Nederland zal beslecht worden.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Oktober.

De bladen bevatten een brief door den heer *Layard* aan een zijner vrienden geschreven, en waarin deze mededeelt, dat hij naar Indië vertrekt om, zoo mogelijk, de oorzaken van den opstand te ontdekken. Hij denkt in het laatst van Mei of het begin van Junij a. s. terug te komen.

De belooning voor dengene die de daders van den moord van Waterloo Bridge zal aanwijzen, zal met behulp eener openbare inschrijving op 1000 £ gebragt worden. De politie zal, naar men verneemt, de kleederen van het slagtoffer, zoo de nasporingen hier ter stede tot niets mogten leiden, eerst in de voornaamste steden des lands en daarna in die van het vasteland ter bezigtiging stellen. — De *Morn. Post* beweert dat de politie de moordenaars op het spoor is, doch het nog niet geraden oordeelt, de bekomen inlichtingen bekend te maken.

De toestand der koningin van Oude is niet verbeterd.

Uit Indië verneemt men nog de volgende bijzonderheden:

Te Poona had *Nena Sahib* eene proklamatie laten aanplakken, welke echter onmiddelijk door de politie was afgescheurd, en waarin hij belooningen stelde op het hoofd van alle Europeanen, en zware straffen bedreigde tegen degenen, die hen in het leven zouden laten. Hij zeide in aantogt tegen de stad te zijn, om zijn regt op den troon te doen gelden, en hoopte bij zijne komst geen enkel Engelschman meer in het leven te vinden.

Te Cawnpore had generaal *Neill* een politiekorps georganiseerd van straatvegers, de laagste kaste der Hindoes — zoo men in de minste betrekking tot hen komt wordt men voor altijd geacht besmet te zijn. — Generaal *Havelock* was tegen de rebellen uitgetrokken, en dat korps maakte dus het eenig garnizoen uit. Weldra kwam eene bende opgestane Brahminen opdagen, die nu *nolens volens* hunne handen aan de straatvegers moesten vuil maken, en door dezen, die deze gelegenheid gretig aangrepen, totaal verslagen werden.

De insurgenten voor Lucknow hadden, naar men uit zekere bron verneemt, met de bezetting willen onderhandelen en voorgesteld haar met wapenen, vrouwen en kinderen naar Cawnpore te laten vertrekken. Om te beproeven of dit ernstig gemeend was, stelde de bezetting voor, dat zij de vrouwen en kinderen eerst naar Cawnpore geleiden en een bewijs van ontvang van generaal *Havelock* terugbrengen zouden. Dit weigerden zij, doch boden aan het bestuur te Calcutta aan, het garnizoen van Lucknow te laten vertrekken, zoo men den koning van Oude vrijliet.

De kommissie, belast met het bestuur van het fonds ter ondersteuning der slagtoffers van den Indischen opstand, heeft tot hiertoe £ 30,000 naar Calcutta, 3000 naar Bombay en 7000 naar Lahore gezonden, zijnde te zamen £ 40,000 (*ƒ* 480,000). Bovendien heeft de kommissie aanmerkelijke sommen aan de slagtoffers van dien opstand gezonden, welke zich in Engeland bevinden.

LONDEN, 22 Oktober.

De prins van *Wales* is van zijne reis op het vaste land te Windsor terug gekomen.

Over Mauritius heeft men berigten uit Madagaskar, dat de koningin *Ranavalo* vele vreemdelingen heeft weggezonden, en daaronder ook Mevr. *Ida Pfeiffer*. Men beschuldigde zekeren kreool *Lambert*, dat hij het plan had, om die koningin van den troon te stooten, ten gunste van den christen prins *Rakood*. De weggezondene vreemdelingen werden te Port Louis verwacht.

Uit New-York verneemt men van den 6. dat, de vorige week beter was afgeloopen, dan men verwacht had en de groote betalingen over het algemeen geschied waren. De aankomst der Star of the West met $6\frac{1}{2}$ millioen frs. in goud had veel van de ongerustheid opgeheven. — Deze boot had de lijst der passagiers van de Central America nog niet meêgebragt. Inmiddels waren weder drie geredden uit de schipbreuk van dat laatste vaartuig hier aangekomen. Negen dagen hadden zij met den dood voor oogen op den Oceaan gedreven.

Uit Utah verneemt men, dat de Mormonen zich tot een ernstigen tegenstand gereed maken. Tevens verneemt men, dat oneenigheden in hunne maatschappij zijn ontstaan door het verzet der vrouwen. Deze weigeren te wasschen, te koken en zich met de huishouding te bemoeijen, terwijl zij daarentegen allerlei kostbaarheden, tot zelfs krinolines eischen. Het zou dus ligt kunnen gebeuren, dat eenige battaillons egâs wierden afgedankt. De veelwijverij is kostbaar, en vele heiligen hebben reeds het wijze ingezien der wet, die den *heidenen* verbiedt, meer dan eene vrouw te gelijk te nemen.

In Kalifornië is besloten de staatsschuld te betalen. Goeverneur *Weller* is er met eene overgroote meerderheid verkozen.

Volgens tijdingen uit New York van den 9., had de Park Bank vele aanvragen om specie kunnen voldoen. De fondsen waren dalende en in matte stemming. Geld veel gevraagd en weinig voorhanden.

— 22 *Okt.* Geo. $88\frac{7}{8}$; Sp. $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{5}{8}$; Rusl. 5 pCt. 106; $4\frac{1}{2}$ pCt. 96; Holl. 4 pCt. $97\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{4}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $76\frac{1}{2}$; Sard. 5 pCt. $89\frac{1}{4}$; Mex. 19.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Oktober.

Het groote nieuws van den dag is het resultaat der beraadslagingen van den Divan van Moldavië, gelijk reeds per telegraaf gemeld is, daarop neêrkomende, dat men de vereeniging der vorstendommen verlangt onder een vreemden prins, met eene vertegenwoordiging en de neutraliteit van den nieuwen staat. Rest nu de vraag hoe men deze wenschen in overeenstemming zal brengen met het denkbeeld eener bloot administratiéve vereeniging, dat in den laatsten tijd bij de mogendheden ingang schijnt te hebben gevonden.

Het gerucht, door een der hier verschijnende bladen verspreid, dat prins *Napoleon* binnen zeer korten tijd in Egypte verwacht wordt, is ongegrond; op zijn vroegst genomen zal de prins eerst met kermis vertrekken.

Naar men verneemt, zou de regering aan generaal *Leflo* een kommando in Algerië hebben aangeboden. Dit gerucht vereischt echter allezins nadere bevestiging.

Generaal *Narvaez* is te Bordeaux aangekomen, waar hij waarschijnlijk den gang van zaken in Spanje zal nagaan.

De heer *Mon* heeft, na ontvangst eener tweede telegrafische dépêche, zijne reis naar Madrid vervolgd.

PARIJS 21 Oktober.

Eene dépeche uit Madrid, van heden morgen, meldt, dat de bijeenroeping der Kortes, die eerst op den 30. Okt. was bepaald, nu is uitgesteld tot den 31. December.

Het officieële Spaansche orgaan deelt mede, dat koningin *Isabella* zich in de negende maand harer zwangerschap bevindt.

PARIJS, Donderdag 22 Oktober.

De regtbank heeft den heer *Mignon* tot eene maand gevangenisstraf veroordeeld wegens het dragen van het kruis van het Legioen van eer. Nopens de beschuldiging van het dragen van vreemde eereteekens, heeft de Regtbank zich inkompetent verklaard.

— 22 *Okt.* Rente kont. $4\frac{1}{2}$ pCt. 90,75; op tijd 3 pCt. 66,75; Fr.-Oost. Spw. 670; Sp. $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{4}$; 3 pCt. $37\frac{1}{2}$.

ADVERTENTIEN

*** Ondertrouwd:

F. W. WöLCKEN, van Hamburg,

en

A. VLEMING.

Utrecht, 22 October 1857.

*** Getrouwd:

H. J. BRUSSE, met

K. S. VERSPRILLE.

Utrecht 22 October 1857.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON Vrouwe CORNELIA HENRIETTA ALEWIJN, geliefde Echtgenoote van

Jonkh. ORTT VAN SCHONAUWEN.

Utrecht, 20 October 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JACOBUS BORSIUS, Theologiæ Doctor en Predikant alhier, R. O. N. L., in den ouderdom van ruim 55 jaren, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van 32 jaren.

Wij staren hem blijmoedig na, in het vaste geloof, dat hem, dien het leven Christus was, het sterven gewin is.

Middelburg, 20 October 1857.

H. J. A. VAN MANEN
Wed. BORSIUS.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en behuwdkinderen, is heden in den Heer ontslapen, mijn innig geliefde Echtgenoot, de Hoog WelGeb. Heer Jonkheer DANIEL JAN LUDOLF STRICK VAN LINSCHOTEN, Oud-[illegible] het Kantongeregt alhier, in den ouderdom van 64 jaren.

C. J MILLIES [illegible]
Wed. D. J. L. STRICK VAN LINSCHOTEN.

Utrecht, 21 Oct. 1857.

** Getroffen door de vele blijken van deelneming die ik mogt ondervinden gedurende mijne laatste ernstige ziekte, door belangstellenden zoo buiten als binnen deze stad, is het mij behoefte, ook van wege mijne Echtgenoote, daarvoor onzen opregten dank te betuigen.

D'AUZON DE BOISMINART.

Utrecht, den 22. October 1857.

** **De publieke Lessen** over de LANDHUISHOUDKUNDE zullen aanvangen op Dingsdag den 26. Oct. des namiddags ten zes uur in het Kabinet voor Landbouw Werktuigen. Een ieder die daarin belang stelt kan die Lessen *gratis* bijwonen.

BERGSMA.

Utrechtsche Schouwburg.

Diploma's en Vrijbilletten niet gangbaar.

Op MAANDAG 26 October 1857,

zal het Hoogduitsche Opera-personeel, onder directie van **J. EDUARD DE VRIES,** met medewerking van het geheele ORCHEST van dat Tooneel, opvoeren:

HET HUWELIJK VAN FIGARO.

(Figaro's Hochzeit.)

ZANGSPEL in Vier Bedrijven. Muziek van MOZART. Gemonteerd door den Régisseur BEIJER.

Aanvang ten ACHT ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN. Loges *f* 3.00. Parquet *f* 2.50. Parterre en 1e Amphithéater *f* 1.50. 2e Amphithéater *f* 1.00. Galerij *f* 0.75.

H.H. Militairen in uniform.

Loges *f* 2.50. Parquet *f* 2.00. Parterre *f* 1.25. 2e Amphithéater *f* 0.75. Galerij *f* 0.50.

De plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer J. DOESBURG, en op den dag der voorstelling aan den Schouwburg van 11—3 ure.

De Eerste FRANSCHE VOORSTELLING, te geven door de *Koninklijke Fransche Tooneelisten*, van 's Hage, zal plaats hebben op **Vrijdag 30 October.**

KENNISGEVING.

** BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Jaarsveld*, prov. *Utrecht*, brengen bij deze ter kennis van H. H. *Geneeskundigen*, dat de Genees-, Heel- en *Verloskundige* C. NUMANS, deze gemeente, met eene bevolking van bijna **1300** zielen, heeft verlaten, aan wien gedurende zijn verblijf alhier, door het Herv. diaconie Armbestuur in deze gemeente, de Armen-praktijk was toevertrouwd.

Jaarsveld, den 16. October 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

S. J. VAN NOOTEN, Burgem.

G. VAN TUYL, Wethouder.

** Men zal op morgen Zaturdag den 24. October 1857, des namiddags ten 5 ure precies, in het lokaal van verkoopingen achter St. Pieter te Utrecht, in het openbaar veilen en verkoopen:

1. Een WINKELHUIS met Grond en verder aanbehooren, staande en gelegen te Utrecht, aan de zuidzijde van de Nobel- of Zonstraat, wijk G No. 440,

en 2. Een HUIS of WONING, staande te Utrecht aan de zuidzijde van de Breestraat, wijk H No. 358. Verhuurd om *f* 1.50 in de week.

Te bezigtigen de beide laatste dagen vóór den verkoop, terwijl nader onderrigt te bekomen is ten kantoren van de Notarissen DE GRAAF en DWARS.

** Op Dingsdag den 27. October 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal in het Regthuis te Linschoten bij de Wed. A. LEEMKOEL, publiek worden geveild en verkocht:

Eene kapitale HOFSTEDE, bestaande in Woonen Bouwhuis, Zomerhuis, Schuur, Hooiberg en Schuurberg, met 20 bunders 37 roeden 20 ellen Wei- Hooi- en Bouwlanden, staande en gelegen in de gemeente Snelrewaard, nabij het dorp Linschoten, en

Een perceel BOUW- en HOOILAND, groot 4 bunders 97 roeden 80 ellen, gelegen in de gemeente Linschoten.

Te aanvaarden de landerijen den 1 Februarij en de betimmeringen den 1 Mei 1858.

Breeder bij billetten, terwijl nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN te Lopik.

** Op Woensdag den 28. October 1857, des voormiddags ten 9 ure, zal men ten huize van te Zeyst, aan het Oosterplein, wijk A. No. 149, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE, in het openbaar om kontant geld verkoopen:

Eenen netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in Mahoniehouten-, Eiken en andere zoo grove als kleine Meubelen, Secretaire, Chiffonnière, Garderobe en Linnenkasten, Eet-, Thee-, Canapé- en Speeltafels, eene Piano, Canapé, Fauteuils, Stoelen, Spiegels, Schilderijen en ornamenten, eene Pendule, Porcelein, Kristal, Glas- en Aardewerk, Ledikanten, welgevulde Bedden met toebehooren, Matrassen, Dekens, Sprijen, Gordijnen, Karpetten en Vloerkleeden, Goud- en Zilverwerk, faijence en ijzeren Kagchels, eene Mangel, Linnenpersen, Koper, Tin, Blik, IJzer, eenige Boeken en andere Goederen meer.

Breeder bij billeten omschreven en Dingsdag 27 October te bezigtigen.

** Op Donderdag den 29 October 1857, des voormiddags ten 10 ure, zal op den Huize *Welgelegen*, onder de gemeente Ouden Rhijn, in het openbaar worden verkocht:

Een span goed bij den weg loopende BRUINE MERRIEPAARDEN, eene bijzonder nette VIGELANTE voor 4 personen, eene REISCALECHE met deszelfs toebehooren, voorts *Zadels*, *Tuigen*, *Stalgereedschappen*, *Hooi*, *Bloemen*, *Tuinsieraden*, *Turf*, *Brandhout*, *Steenkolen*, *Afbraak*, enz.

Nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris DUYFJES te Utrecht.

** Op Vrijdag den 30. October 1857, des middags te 12 ure precies, zal men te Utrecht, aan de Stalling aan de noordzijde van het Pieterskerkhof, ten overstaan van den Notaris VAN SCHERMBEEK, in het openbaar om kontant geld verkoopen:

Twee schoone, bruine MERRIEPAARDEN, oud 5 en 6 jaren, eene zoo goed als nieuwe DROWSKI, eene TENTWAGEN, TILBURRIE, KOETSCOUPÉ, BAROUCHETTE, TUIGEN, DEKKEN, ZWEEPEN, BITTEN, STALGEREEDSCHAP en 15000 halve Nederlandsche ponden uitmuntend HOOI, behoorende tot de nalatenschap van den WelEd. Geb. Heer Mr. J. J. VAN DER HAGEN VAN DEN HEUVEL, en op den verkoopdag te zien.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

** Op Woensdag en Donderdag den 4. en 5. November 1857, des voormiddags ten 10 ure, zal op de Buitenplaats *Vecht en Gein*, te Nigtevecht, ten overstaan van den Notaris S. VAN KEMPEN, residerende te Abcoude, publiek worden verkocht: **600** stuks ZWARE EIKEN, IEPEN, ESSCHEN, BEUKEN, LINDEN en POPULIEREN BOOMEN, gemiddeld breed over kruis 60 duimen.

Alles acht dagen te voren behoorlijk afgenummerd te bezigtigen.

** Men zal op Zaturdag den 14. November 1857, des namiddags ten vijf ure, te Utrecht, achter Sint Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een hecht, sterk en net betimmerd HEERENHUIS, met Erf, Grond en Tuin, te Utrecht, aan de zuidzijde van de Heerenstraat, wijk A nº. 1165.

Bestaande in drie beneden- en vier bovenkamers, allen behangen en de meesten geplafonneerd, en van Stookplaatsen voorzien, Binnenplaatsje, Keuken, twee Zolders, Dienstbodenkamer, Vliering en Kelder; achter de Huizinge een Tuin met ruime Mangelkamer en Turfzolder, hebbende een uitgang aan de Ridderhofstad.

Verhuurd tot 1 Mei 1858 om *f* 600 's jaars.

No. 2. Een hecht, sterk en net betimmerd HEERENHUIS met Erf, Grond en Tuin te Utrecht, aan de westzijde van de Nieuwegracht, nabij de Zuilenstraat, wijk A nº. 858.

Bestaande in vier beneden- en vier bovenkamers, allen behangen, de meesten geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien, een onderhuis met werk- of Mangelkamer en eenen afzonderlijken uitgang aan de straat, Keuken, Kelder met afgeschoten wijnkelder en Bergplaats; voorts twee Zolders en Dienstbodenkamer; achter het Huis een Tuin met uitgang naar de Nieuwegracht.

Verhuurd tot 1 Mei 1860 en wel tot 1 Mei 1858 om *f* 525, en daarna om *f* 575 's jaars.

No. 3. Een hecht, sterk en goed gelegen WINKELHUIS, te Utrecht, aan de oostzijde van de Ganzenmarkt, op den hoek der Minnebroederstraat, wijk G nº. 294.

Bestaande in een Voorhuis, tot winkel ingerigt, zes zoo boven- als benedenkamers, Keuken, Kelder en Zolder.

Verhuurd tot 1 Mei 1858 om *f* 300 's jaars.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

TE HUUR:

** Eene HEERENHUIZINGE op eenen deftigen stand, of drie of vier Gemeubeleerde of Ongemeubeleerde Kamers. Ook zou men genegen zijn, een Heer of Dame bij zich ter inwoning te hebben. Te bevragen met franco brieven onder Lett. D. aan het Bureau dezer Courant.

** **Men vraagt** tegen November een BURGER MEISJE van 15 tot 20 jaren, welke Naaijen en Stoppen kan en eenig Huiswerk verrigten, om verder als Kamenier opgeleid te worden. Adres met franco brieven op *het Kasteel te IJsselstein.*

** De gunstig bekende **Economische Verwarmingstoestellen** uit de Fabriek van den Heer *J. Scheffers*, te 's Hertogenbosch, zijn voortdurend verkrijgbaar te Utrecht bij M. A. F. REUSER, achter St. Pieter.

Saksische Canarievogels,

** die diverse rollen fluiten en ook de Nachtegaalslag zoowel bij avond als bij dag zingen. Ter verkoop uitgepakt in *DE EDELE BAAS*, Donkerstraat, alhier. P. CARSTENSEN.

SOMNAMBULE.

** Degenen die gediend willen zijn tot herstelling van kwalen, vervoegen zich te Loenen aan de Vecht, bij de Wed. LOUISE, of 's Maandags van elke week op de Voorstraat bij den Heer D. VAN GOOL, te Utrecht.

SCHOONSCHRIJVEN.

** Ondergeteekende zal met 27 October e.k. den **Winter-Cursus** openen, zoo in het SCHOONSCHRIJVEN als in het VERBETEREN EENER SLECHTE SCHRIJFHAND. — Voor hen, beneden 14 jaar op Woensdag en Zaturdag, des avonds van 5 tot 7 uur, en voor personen, buiten de stad, op Zaturdag, des morgens van 10 tot 12 uur.

Men gelieve zich vóór dien tijd te vervoegen bij den Onderwijzer J. E. RICHTER, in het Luth. Weeshuis, te Utrecht.

Marktberigten.

Schiedam, 20 Oct. Granen. Verkocht. Rogge, 144 Archangel *f* 200 6/w., 141 Coursche *f* 208 kom. *f* 210 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 18,75. Jenever id. *f* 24,25. Amsterd. proef *f* 25,50, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,80 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerking.
			N. Q.						
22	2	zzw.	0.0	750.44	54.7	+ 1.6	0.95	1.1	Zw. bewolkt.
	10	z.	1.0	54.16	49.5	+ 2.7	0.93	0	Ligt bewolkt.
23	8	z.	6.5	60.88	45.5	— 1.6	0.97	0	Idem.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 22 Oktober 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . . 2 1/2	pCt.	62 1/2	62 3/4	62 3/4
dito dito 3	„	74 3/4	74 13/16	
dito dito 4	„	95 11/16	95 7/8	95 13/16
Amortisatie-Sijndikaat 3 1/2	„	88 3/4		
Handelmaatschappij . 4 1/2	„	145	145 1/4	145
Oost-Indische Leening 4	„	93 1/4		
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* 2 1/2	pCt.	50 1/8	50 3/8	50 1/8
SPANJE.				
Obligatien 1 1/2	pCt.	25	25 3/16	25 1/16
Binnenl. Schuld . . . 3	„	36 5/8	36 3/4	36 5/8
Bewijzen Koepons . . .		5 1/16	5 1/2	
PORTUGAL.				
Obligatiën 3	pCt.	43 5/8	43 3/4	43 5/8
dito 1856. 3	„	43 3/8		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	103	103 1/4	103
Obligat. 1828 & 1829 5	„	102 1/4		
Certifikat. 1831 & 1833 5	„	92 5/8		
Certifikaten 1840. . . 4	„	84 5/8		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	„	84	84 1/4	84 1/4
dito 5e Serie 5	„	96 3/4		
dito 1855 6e Serie . . 5	„	98	98 3/8	98 3/8
dito Adm. te Lond. 4 1/2	„	93 1/4	93 3/8	
Inschr. in Assign. . . 6	„	64 1/8		
Cert. van Assign. . . 6	„	64 1/8		
POLEN.				
Obligatien. 4	pCt.	78	78 1/8	78
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . . 5	„	71 1/4	71 3/8	71 5/16
Oblig. Rente Am. . . 5	„	83 3/8	83 5/8	83 7/16
dito dito Nat. 1854 . 5	„	73 5/16	73 1/2	73 5/16
dito dito 2 1/2	„	37 1/8	37 3/16	
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 . 100 £		13 3/4	13 13/16	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu 4 1/2	„	27 3/4	28	27 3/4
Grenada, Oblig. . . . 3 1/4	„	17 1/2	17 1/2	17 9/16

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 252 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Vervolg en slot der Zitting van 13 Oktober.

De heer *Pabst* zegt, slechts te verlangen eene opgave van de kosten der voornaamste gebouwen; te meer, wijl hij ook wel zou willen weten of die, welke de stad daarvan verhuurt, voordeel opleveren. Spr. heeft aan een deskundig lid, den heer *Jongeneel*, de rekening van Rotterdam laten zien, en meent dat dat lid wel bereid zal zijn te verklaren, dat wat hij verlangt, zeer wel mogelijk is.

De heer *Jongeneel* beaamt het gesprokene door den heer *Pabst*, doch acht het wenschelijker over deze zaak bij de behandeling der begrooting te beslissen.

De heer *Pabst* trekt met het oog daarop zijn voorstel in.

Den heer *de Muralt* doet het leed dat het voorstel is ingetrokken, wijl men nu de rekening behandelt en die opgave toch bij de rekening verlangt. 't Is niet het doel dat in allerlei kleine details getreden zal worden, of dat die opgaven in de verzamelstaten der gemeente-rekening zelven zouden worden opgenomen, maar eenvoudig dat men bij de rekening zal overleggen eene soort van verantwoording, waardoor de leden zich kunnen bekend maken met de som, waarop elk gebouw van eenig belang aan de stad komt te staan. Spr. maakt dus het ingetrokken voorstel tot het zijne.

De heer *Boer* zou zich meer vereenigen met het denkbeeld van den heer *Jongeneel*. Er zijn namelijk, zegt. Spr., praktische moeijelijkheden in deze zaak, wil men haar met eenige naauwkeurigheid behandelen; b.v. bij aanbesteding van schilderwerk, oliën, verwen, enz., die in massa geschiedt, rijst de vraag op, voor welk gedeelte de verschillende panden daarin dragen. Nu twijfelt Spr. niet of de komm. voor de begrooting, waarin zulke praktiesche mannen zitten, zal der vergad. betreffende deze zaak nog zeer veel licht kunnen geven, terwijl hij meent dat men haar zal prejudicieeren, door er nu reeds een besluit over uit te lokken.

De heer *Pabst* acht het natuurlijk dat de zaak bezwaren heeft en meent, dat die zullen vermeerderen, hoe naauwkeuriger men te werk wil gaan. Die zal men echter gemakkelijk overwinnen. Spr. gelooft, dat door dien maatregel veel aan het licht zou komen dat zeer nuttig is algemeen bekend te maken.

De heer *de Muralt* deelt het gevoelen van den heer *Boer*, doch blijft bij zijn voorstel, dat met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Afd. 2 wordt hierop zonder omvraag goedgekeurd.

In behandeling komt Hoofdst. IV, afd. 1, *aanleg en onderhoud van gemeente-eigendommen enz.*

De heer *de Muralt* acht het wenschelijk dat er een staat worde overlegd, van wat jaarlijks uit het stads magazijn genomen wordt en er in komt. Men vindt, zegt Spr, uitgaven, die elk jaar terugkomen, nagenoeg tot een gelijk bedrag, en het eene jaar toch, beweert men, wordt van sommige artikelen een minder gebruik gemaakt dan het andere. Ook met het oog op de begrooting voor het volgend jaar acht Spr. het wenschelijk, dat die staat voor de leden ter inzage worde nedergelegd.

De *Voorz.* zegt dat hieraan voldaan zal worden, waarna de afd. goedgekeurd zijnde, in behandeling komt afd. 2 (*lasten*).

Den heer *Pabst* heeft het verwonderd dat de biljetten der grondlasten niet zijn overgelegd. Spr. heeft gekregen een staat der stadseigendommen, en had hij nu de biljetten er bij gehad, dan had hij kunnen nagaan, of van al die gebouwen grondlasten betaald wordt, hetgeen nu niet mogelijk is, en toch is dit van groot belang, want als Spr. zich niet bedriegt, wordt ook belasting betaald van gebouwen, die niet op dien staat voorkomen.

De *Voorz.* zegt dat die biljetten jaarlijks geverifieerd worden en naar aanleiding daarvan een mandaat gemaakt wordt.

De heer *Pabst* wenschte ze gaarne bij de rekening te hebben.

De *Voorz.* verklaart daartegen geen bedenking te hebben.

De heer *de Muralt* wenschte die aanmerking ook toe te passen op de staten der assurantie. Zooals die nu zijn ingerigt, is het voor de leden van den raad zeer moeijelijk, om het bedrag na te gaan, waarvoor de afzonderlijke gebouwen zijn verzekerd.

De *Voorz.* verklaart, dat de leden zooveel mogelijk in de gelegenheid zullen worden gesteld, ook van die staten kennis te nemen.

Afd. 2 hierop met het volgende hoofdstuk zijnde goedgekeurd, komt in behandeling hoofdst. VI afd. 1 (*hooger onderwijs*).

De heer *de Muralt* vraagt waartoe de *f* 5000 aan de hoogeschool verstrekt, wordt aangewend. Als een publiek ligchaam eenige toelage ontvangt, wordt die verantwoord in de rekening. Die *f* 5000 worden niet in de rijksbegrooting opgenomen, en het rijk verantwoordt die niet.

De *Voorz.* antwoordt dat de raad eene verantwoording dier som volstrekt niet begeerd heeft. Zij wordt uitbetaald aan kuratoren, die haar naar hun beste weten aanwenden; zij is een soort van *don gratuit* aan de akademie.

De heer *Pabst* heeft er groot bezwaar in, dat de raad een *don gratuit* doet aan de akademie, als de raad niet te weten komt waaraan dat besteed wordt, en zelfs niet of het noodig is, want Spr. vindt zelfs niet dat het aangevraagd is. Dat dit geschenk gegeven wordt, Spr. heeft er niets tegen, maar dat het gegeven wordt zonder bewijs van noodzakelijkheid, kan hij niet goedkeuren.

De heer *de Muralt* heeft met betrekking tot art. 2 (*bijdragen tot de kosten der latijnsche scholen*) gevonden, dat van de minervalia wordt ingehouden 10 pCt., en op een anderen post vindt hij, dat voor het pensioenfonds is uitbetaald het te kort van ongeveer *f* 500. De verantwoording echter van dat fonds, waaraan de stad hetzij meer, hetzij minder zal suppleëren, geschiedt niet aan haar, daarvan draagt de raad geen kennis, en Spr. zou dat toch noodig achten, om uit stads kas het te kort te kunnen bijbetalen.

De *Voorz.* deelt mede, dat het pensioenfonds wordt beheerd door een reglement, en dat, als overigens inlichtingen gevorderd worden, hij wel gelooft dat kuratoren die zullen geven.

De heer *Schuller* zegt, dat aan het kollegie van kuratoren rekening van dat fonds gedaan wordt, dat besteed wordt aan bij den raad bekende pensioenen. Spr. gelooft niet, dat kuratoren er de minste zwarigheid in zullen zien die rekening aan elk raadslid te doen kennen.

De heer *Pabst* meende. dat, als de raad pensioneert, hij den ontvanger last gaf het pensioen te betalen. Spr. hoort nu, dat een gedeelte van die pensioengelden wordt bij elkander gebragt uit de 10 pCt. van de minervalia; hij zal bij de begrooting voorstellen dat fonds op te heffen, want hij is overtuigd, dat de stad Utrecht steeds in staat zal zijn mannen als den heer *Dorn Seiffen* te geven, wat zij verdienen.

De heer *Schuller* merkt aan, dat de heer *Dorn Seiffen* bij zijn pensioen nog een traktement uit de stads kas trekt. Spr. stemt toe, dat het eene omslagtige wijze van handelen is, voortvloeijende uit eene vroegere beschouwing van die zaak, wijl men altijd gemeend heeft, dat de latijnsche school eene afzonderlijke zaak was. Naar Sprs. wijze van zien kan deze geheele rekening vereenvoudigd en opgeruimd worden, en hij gelooft ook, dat de tijd daartoe niet ver meer is.

Afd. 1 zonder omvraag aangenomen zijnde, komt in behandeling afd. 2 (*openbaar onderwijs*).

De heer *de Muralt* vindt onder de uitgaven op art. 1 (*jaarwedden aan schoolderwijzers enz.*) eene toelage van *f* 300 en een nadeelig slot van eene andere bewaarschool. Voorts vindt Spr. nog eene toelage voor diezelfde inrigting. Spr. vraagt of men deze zaak niet eenvoudiger zou kunnen maken geen toelage meer te betalen, maar even als van het pensioenfonds der lat. scholen, alleen het te kort bij betalen, terwijl overigens de kosten van onderhoud der lokalen, die stads eigendom zijn, onder de uitgaven voor fabrikage behooren te worden gebragt, waaronder men die nu reeds voor een deel vindt.

De *Voorz.* zegt, dat die onkosten in den loop van dit dienstjaar (1857) verder voor rekening der fabriekaadje komen. Wat aangaat die bewaarscholen, men heeft aan de *vrije* bewaarschool eene toelage toegelegd; voor de anderen voorziet men in het te kort.

Den heer *Pabst* zegt, dat op dien post *f* 228 is overgeschoten. Het geldt hier, zegt Spr., jaarwedden van onderwijzers, en dezen zijn zoo slecht gesalarieerd dat daarvan niets behoorde over te schieten.

Afd. 2 en 3 worden zonder omvraag goedgekeurd en komt in behandeling hoofdst. VII (*Armwezen*).

De heer *de Muralt* zegt omtrent art. 1 (*kosten van verpleging van behoeftige krankzinnigen*), dat hij alleen gevonden heeft een bewijs van uitbetaling, maar niet de rekening. Spr. heeft wel gezien, dat de boekhouder der aalmoezenierskamer die gelden heeft ontvangen, doch eene gedetailleerde opgave dier kosten heeft hij niet gevonden, hij is van oordeel dat de rekening daarvan ook moet voorliggen.

De *Voorz.* zegt, dat die rekening geweest is in de komm. van finantiën, waartoe dezelfde leden behooren, die de gemeenterekening onderzocht hebben. Zoo de verg. het evenwel verlangt, kan zij ter inzage gegeven worden.

De heer *Pabst* zegt dat hij die aanmerking ook maakt op de rekening der bank van leening.

De *Voorz.* antwoordt dat die rekening niet kan worden overgelegd. Zij wordt opgenomen en dan een extrakt er van gemaakt tot verifikatie van de som, die in stadskas gestort wordt.

De heer *Pabst* vindt daarin reden te meer om te verlangen dat de stukken worden overgelegd, want als B. en W. zich tevreden stellen met een extrakt, kan Spr. zich daarop ook niet meer gerust verlaten.

Hoofdst. VII hierop goedgekeurd zijnde, is aan de orde hoofdst. VIII afd. I, (*renten aflossing.*)

De heer *de Muralt* heeft naar aanleiding van de aflossingen (art. 3) gezien, dat de renten voor het gebouw van kunsten en wetenschappen voor stads aandeelen, tot een minder bedrag zijn uitgetrokken dan een vorig jaar. Spr. vraagt daarom of het bedrag van een afgelost aandeel op deze dan wel op de volgende rekening moet komen.

Afdeeling I wordt goedgekeurd en in behandeling komt afd. 2 (*pensioenen, lijfrenten, enz.*)

De heer *Pabst* wijst op het groot pensioen van *f* 600 dat de gewezen portier van de Tolsteegpoort geniet, daarenboven nog met vrije woning op een van de aangenaamste punten der stad. Spr. vraagt of dat pensioen door den raad is vastgesteld.

De *Voorz.* dit bevestigend beantwoord hebbende, wordt de afd. even als de beide volgende hoofdst. goedgekeurd en overgegaan tot de behandeling der rekening van de ontvangsten, waarvan hoofdst. I en hoofdst. II afd. 1 mede zonder omvraag worden aangenomen, komende alsnu in behandeling afd. 2 (*hoofdelijke omslagen enz.*)

De heer *de Muralt* vraagt inlichtingen omtrent die nog te verhalen *f* 3500, alsook omtrent de wijze, waarop de remissie geschied en welke justifikatoire stukken daarvoor worden overgelegd.

De *Voorz.* zegt dat de *f* 3500 nog moeten verhaald worden en op eene volgende rekening komen en dat de remissiën verleend zijn krachtens raadsbesluiten.

De heer *de Muralt* vraagt waarom eene nog zoo betrekkelijk groote som te verhalen blijft.

De *Voorz.* zegt dat het uit den post blijkt, dat zij nog niet zijn ingekomen, en dat men bij belastingen van dien aard nog al ligt gevaar loopt dat eenige posten eerst later inkomen.

Afd. 2 wordt goedgekeurd en in behandeling genomen afd. 3, (*belasting op voorwerpen van verbruik*).

De heer *de Muralt* vindt op de begrooting afzonderlijk uitgedrukt een post wegens elders verakcijnsd vleesch, op de rekening evenwel is die zamengesmolten met de opbrengst van het te dezer stede verakcijnsd vleesch; Spr. meent, dat de opgave daarvan afzonderlijk kon geschieden.

De *Voorz.* verklaart, dat aan dit verlangen voldaan zal worden, waarna de afd. wordt goedgekeurd en in behandeling komt afd. IV (*regten en loonen voor het gebruik van openbare gemeente-werken* enz.

De heer *Pabst* gelooft dat men niet verkrijgt wat men kan verkrijgen als de tollen bij gaardering worden geïnd, b v. bij den tol van den Krommen Rijn.

De *Voorz.* zegt dat de geheele toestand van dat pad van dien aard is, dat men den tol moeijelijk kan verpachten; de proef daarmede genomen heeft geen bevredigend resultaat opgeleverd.

De heer *de Muralt* merkt aan dat vele van de ontvangsten, in deze afdeeling opgenomen, gekontroleerd worden door den kameraar of andere stedelijke ambtenaren, niet tot de financiën behoorende; daar zij echter allen voor belastingen gebouden of daarmede gelijk gesteld worden, acht Spr. het verkieslijk die verifikatie, zooveel mogelijk, op dezelfde wijze als die der overige belastingen te doen plaats hebben.

De heer *Pabst* doet opmerken dat de staten niet zijn onderteekend, hetgeen hij toch voor eene goede administratie noodig acht. Spr. vraagt of de varkens dit jaar geen marktgeld hebben opgebragt.

De heer *Schuller* zegt, tot toelichting van dit laatste, dat bij de afschaffing der belasting op het geslagt een algemeen verzet ontstaan was, zoodat geene keurloonen, geene marktgelden meer betaald werden, enz.; nu meent Spr., dat eenige maanden geleden een marktgeld voor de varkens is vastgesteld, en om het resultaat daarvan te zien moet men de rekening van 1857 afwachten.

De heer *de Muralt* vindt onder art. 3 de opbrengst der jaarmarkt opgegeven op *f* 726,50; in de mem. v. toel. op de begrooting voor 1858 herinnert Spr. zich, dat gezegd wordt, dat in der tijd eene bepaling is gemaakt, dat na aftrek der kosten, de helft der ontvangsten zou komen aan de politie, daar Spr. nu onder de uitgaven ziet, dat de politie *f* 349 ontvangen heeft, meent hij, dat de jaarmarkt veel meer moet hebben opgebragt.

De *Voorz.* meent dat in de mem. v. toel. eene misstelling is ingeslopen.

De heer *de Muralt* vraagt, met betrekking tot de leges, of niet, buiten hetgeen hier is verantwoord, nog betaald werd aan het bureau van den burg. stand.

De *Voorz.* antwoordt dat er thans niets ten laste van leges ontvangen wordt of het wordt verantwoord. — Afd. 4 en 5 worden goedgekeurd, en

Hoofdst. III. *Baten en opkomsten, spruitende uit voorwerpen, in eigendom aan de gemeente behoorende enz.*

De heer *Pabst* heeft verscheidene posten gevonden

onder den naam van verhuringen, die erfpachten zijn.

De *Voorz.* meent dat dit voor rektifikatie vatbaar is.

Den heer *de Muralt* verwondert het, dat, daar de korenmolenaars reeds sedert 1856 weigerachtig zijn in het betalen der 3%, daarvan geen kennis is gegeven aan den raad; die zaak ware welligt reeds geëindigd geweest, als men er vroeger onderzoek naar gedaan had.

De *Voorz.* geeft te kennen dat B. en W. reeds geruimen tijd geleden een regtsgeleerde hebben geraadpleegd, wiens advies men evenwel nog niet heeft kunnen overleggen.

Hoofdst. III en IV worden zonder omvraag goedgekeurd.

Hoofdst. V. *Ontvangsten van verschillenden aard en toevallige baten.*

De heer *de Muralt* zegt, dat als hij de twee opgaven, nl. de bijdragen van de provincie en van het rijk vergelijkt met wat betaald wordt onder de uitgaven voor behoeftige krankzinnigen, en in aanmerking neemt dat de prov. en het rijk ieder betalen *f* 45, hij het verschil nog al hoog vindt. Daarom acht Spr. het wenschelijk ook die ontvangsten zoowel als de uitgaven, op eenen staat gespecificeerd te zien.

De *Voorz.* meent dat dit gereedelijk geschieden kan, en niemand meer het woord verlangende wordt hoofdstuk V en daarna de geheele rekening zonder omvraag goedgekeurd, waarop de vergadering uiteengaat.

Zitting van Donderdag 14 Oktober.

Voorzitter Mr. *W. M. J. van Dielen.*

Tegenwoordig zijn 18. leden, afwezig de HH. *Kien*, *Mulder*, *v. Veersen*, *de Graaf*, *v. Stirum*, *Karsten*, *Jongeneel* en *v. Boetzelaer.*

De *Voorz.* deelt mede dat naar zijne meening in de vorige verg. bij de vaststelling der rekening eene kleine informaliteit is ingeslopen. De verg. heeft zich nl. zonder hoofdelijke omvraag met het voorstel vereenigd, zoodat niet is kunnen blijken, dat de leden van het dagelijksch bestuur over de rekening niet hebben medegestemd. Spr. stelt dus voor, nu op dit besluit terug te komen en het voorstel tot goedkeuring der rekening in hoofdelijke stemming te brengen.

Hierover het woord gevoerd zijnde door de HH. *Ackersdijck*, *de Muralt*, *v. Lier*, *de Jong v. Beek en Donk*, *Pabst* en de Voorz., wordt dat voorstel verworpen met 14 stemmen tegen die van de HH. *v. Lier*, *Boer* en den Voorz..

Is ingekomen een prov. blad betreffende de goedkeuring der begrooting van enkel prov. en huishoudelijke uitgaven voor 1858, — voor informatie.

Wordt ter tafel gebragt een voordragt betreffende een verzoek van *E. A. de Ruiter*, wed. *J. G. A. Ruttinck*, strekkende om met 1 Nov. te worden ontslagen van den verderen huur der woning boven het stedelijk badhuis.

Op voorstel van den Voorz. wordt deze zaak dadelijk in behandeling genomen.

De heer *v. Lier* verlangt noch aanmerkingen op de handelingen van het dagelijksch bestuur te maken noch zich tegen het verzoek om ontslag te verzetten, doch vermeent te mogen vragen, of het niet verkieslijk ware, de verhuring van appartementen boven het stedelijk badhuis aan den hoofdbewoner over te laten, waardoor men niet meer in de noodzakelijkheid zou vervallen om, somtijds tot nadeel van stads kas, dergelijk ontslag te verleenen.

De *Voorz.* acht het beter het te laten gelijk het is; in plaatsen als het badhuis is het van hoog belang dat de stad meester is, en er niemand kan wonen, die aan zoodanige inrigting hinderlijk zou kunnen zijn. Spr. gelooft dat dit de reden is, waarom men in der tijd gemeend heeft de beschikking over dat lokaal aan zich te moeten houden.

De voordragt wordt zonder hoofdelijke omvraag aangenomen.

Is ingekomen eene voordragt betreffende eene missive der plaatsel. schoolkomm. in verband tot een vroeger voorstel tot pensionering van den onderwijzer *H. v. Schaick*, — ter sekretarie.

Aan de orde is het rapport betreffende het rekwest van de Luthersche diakonie in zake de armbussen.

De heer *de Muralt* kan zich wel met de konklusie van dit rapport vereenigen, doch wenschte te vernemen wat men doen zal, als soms aan de algemeene armen giften worden gedaan. De gevers meenen gewoonlijk dat die zullen strekken ten voordeele der armen, doch eigenlijk zullen zij strekken ten voordeele van stadskas, want wat te kort komt voor de armverzorging moet de stad bijbetalen, hoe meer dus gegeven wordt, des te minder behoeft te worden bijbetaald.

De *Voorz.* merkt op, dat de komm. daarin gedeeltelijk heeft voorzien; haar denkbeeld toch is dat B. en W. eene resolutie zullen uitvaardigen, om aan het publiek bekend te maken hoe het met die zaak gelegen is, en dat er geene bussen voor de algemeene armen meer bestaan.

De heer *v. Rees* zegt, dat het geval, door den heer *de Muralt* bedoeld, zich heeft voorgedaan in 1852, toen den armen een legaat van *f* 500 is vermaakt. De aalmoezenierskamer heeft zich toen tot de hooge regering gewend, om vergunning tot aanvaarding van dat legaat te bekomen; de minister heeft daarin evenwel bezwaar gevonden en gemeend, dat dergelijke sommen moesten worden verdeeld tusschen de onderscheidene diakoniën, hetgeen toen ook naar een bepaalden maatstaf geschied is.

De heer *v. Lier* betwijfelt, met het oog op art. 150 der gemeentewet, of de raad bevoegd is in deze verordeningen te maken, vermits het burgerlijk wetboek dit onderwerp heeft geregeld.

De heer *Pabst* gelooft dat de zwarigheid van den heer *v. Lier* vervalt, aangezien het vaststaat dat alle gezindheden van zulk een legaat moeten ontvangen. Spr. wil evenwel eene andere opmerking maken: bij huwelijken of begrafenisplegtigheden is de gewoonte, om den armen eene weldaad te doen, zoo algemeen aangenomen, dat het hem leed zou doen die opgeheven te zien, daarvoor zal echter nu geene gelegenheid meer bestaan, tenzij men op de begraafplaats bussen zal plaatsen voor alle gezindheden, zoodat men op het kerkhof komende, waar allen gelijk zijn, zal uitgenoodigd worden om eene groote ongelijkheid te plegen. Spr. weet niet waarom men er niet één bus zou plaatsen en de daarin komende gelden verdeelen onder alle gezindheden. Dat dan misschien deze of gene gezindte er meer of minder voordeel bij zou hebben, is bij Spr. geen bezwaar, het zijn toch allen armen, en Spr. is dus tegen het voorstel om al die kerkgenootschappen gelegenheid te geven tot het plaatsen van bussen.

De heer *v. Rees* gelooft dat de heer *Pabst* voorbij ziet dat wat hij voorstelt tot groote moeijelijkheden aanleiding heeft gegeven. Het gevolg toch van de verdeeling van den inhoud der bus ten stadhuize is geweest, dat in 1853 de gemagtigde der R. K. armenkamer verklaard heeft, niet meer genoegen te nemen met het aandeel dat hem verstrekt werd. Om dat te voorkomen hebben B. en W. een besluit genomen den inhoud geheel te geven aan de Aalmoezenierskamer, en Spr. meent uit het gebeurde te mogen opmaken, dat, als er één bus wierd geplaatst, de onderscheidene armbesturen zich dikwerf tot den raad zouden wenden, met het verzoek, dat eene nieuwe regeling voor de verdeeling wierd gemaakt.

De heer *Pabst* vreest dat niet, als eene regeling heeft plaats gehad.

De heer *Boer* deelt de zienswijze van den heer *van Rees.* De heer *Pabst* zegt hij, spreekt, alsof die stand van zaken zeer ongeregeld geweest ware; Spr. acht dat eene verkeerde voorstelling. Over iets dat 40 jaren lang goed gewerkt heeft is men in 1853 gaan klagen; dat was bewijs dat de toestand geregeld was en men dus tegen een geregelden toestand bezwaar heeft gemaakt. Nu kan Spr. niet zien, dat het gevaar van dergelijke moeijelijkheden zal voorbijgaan, door eene nieuwe regeling voor te schrijven. De heer *Pabst* zou ongaarne zien, dat bij plegtigheden als huwelijken en begafenissen de gelegenheid benomen wierd van den armen giften te doen, maar Spr. gelooft, dat bij aanneming van het voorstel der komm. eene veel betere gelegenheid daartoe zal worden geopend. Dat geven in een algemeene armenbus leverde betrekkelijk weinig resultaten op; ook is ten stadhuize bij gelegenheid van het trouwen de gelegenheid om dat te doen weinig geschikt; de meeste burgers echter worden ook in de kerk hunner gezindte overgetrouwd, en als er nu sprake zal zijn van iets te geven, dan is juist daar eene goede gelegenheid, van welke des te meer gebruik zal worden gemaakt, naarmate men juist bij den burgerlijken stand dergelijke zaken doet ophouden.

De heer *Pabst* zegt dat het feit dat de regeling 40 jaren bestaan heeft juist welligt aanleiding heeft gegeven om de noodzakelijkheid eener herziening in te zien. Wat overigens de heer *Boer* zegt omtrent het geven in de kerken is bij Spr. eene aanleiding dat ook aan de *algemeene* armen iets zal gegeven worden; geeft men in de kerk dan wordt dat gebragt tot die gezindheid waartoe men behoort, en juist het denkbeeld dat men bij die gelegenheid iets aan de algemeene armen zal geven, vindt Spr. zeer aannemelijk.

De heer *Visscher* meent, dat eene herziening tot niets zou leiden, wijl er toch altijd ongelijkheid zal blijven bestaan, aangezien het aantal huishoudingen eener gezindte, dat heden 20 bedraagt morgen b. v. honderd kan beloopen.

De heer *Ackersdijck* ondersteunt het gesprokene door den heer *Boer* en den vorigen Spr.; hij acht die evenredigheid tusschen de verschillende behoeften uiterst moeijelijk te beoordeelen. Als er bussen zijn voor elke gezindten kan ieder zijne giften naar eigen inzigt bestemmen.

De heer *Boer* merkt aan, dat er nog iets voor de meening van den heer *Pabst* zou pleiten zoo dergelijke giften aan de algemeene armen wezenlijk in *extra* bedeeling aan die armen verstrekt werden; dit geschiedt evenwel niet, want de gelden komen in stadskas en de algemeene armen worden bedeeld naar een tarief dat niet overschreden mag worden, zoodat alleen eigenlijk de stadskas gebaat zou worden.

De heer *de Muralt* wordt hoe langer hoe meer overtuigd van de noodzakelijkheid om het voorstel der komm. aan te nemen. Spr's vraag is echter nog niet beantwoord; hij weet bij ondervinding dat somtijds kunstenaars bv. konserten geven voor de armen, en hoe zal het nu in het vervolg gaan met die gelden. Spr. wenschte dat daarin ook voorzien wierd. Ten slotte merkt Spr. op, dat ook hij er iets onaangenaams in vindt, dat men, op de begraafplaats, onder de verschillende bussen die eener bepaalde gezindte zal moeten uitzoeken waaraan men zijne gift wil schenken, en hij zou denken, dat men op de burgerlijke begraafplaats evenmin bussen moest plaatsen als ten stadhuize.

De *Voorz.* meent wat het eerste punt betreft, dat het beter is wanneer het geval zich voordoet, door de bevoegde autoriteit te laten uitmaken hoe over die gelden beschikt zal worden. Wat de tweede aanmerking betreft gelooft Spr., dat de persoon wien het opzigt over de begraafplaats is opgedragen, zal kunnen zorgen, dat bij begrafenisplegtigheden zoodanige bus aanwezig zal zijn, als waarin hij meent dat de personen die ter begraafplaats komen hunne giften zullen afstaan.

De heer *Bosch* meent dat het dan beter ware dat al die bussen tegenwoordig waren, omdat alsdan de bewaarder der begraafplaats zich niet behoeft onledig te houden met het onderzoek der gezindheid van den overledene en van de personen ter begraving aanwezig, en hij bovendien ook niet geregtigd is om aan de giften deze of gene bestemming te geven.

De *Voorz.* zegt dat zijne bedoeling is geweest dat ieder die ter begraafplaats komt en van zijne mededeelzaamheid wil doen blijken, zich die bus kan laten geven welke hij verkiest.

De heer *v. Rees* zegt het aantal bussen waarschijnlijk niet zoo groot zal zijn, daar de bewaarder der begraafplaats hem heeft medegedeeld, dat er zeer vele begrafenissen plaats vinden, waarbij volstrekt niets wordt gegeven. Slechts de voornaamste diakoniën zullen van de vergunning tot het plaatsen eener bus gebruik maken. Met betrekking tot de meening van den heer *de Muralt*, dat men geene bus op de begraafplaats moet hebben, voert Spr. aan, dat het trouwen ten stadhuize eene burgerlijke, het begraven evenzeer eene godsdienstige als burgelijke plegtigheid is; na het trouwen gaat men naar de kerk en kan daar geven, doch als men op de begraafplaats niets kon geven, zouden de kerkbesturen niet in de gelegenheid zijn, bij de begrafenissen gelden voor hunne armen in te zamelen.

De heer *v. Lier* wijst op art. 925 van het burg. wetboek, houdende, dat uiterste wilsbeschikkingen ten voordeele der armen, zonder andere aanduiding, geacht worden gemaakt te zijn ten voordeele van alle noodlijdenden, zonder onderscheid van gezindten; met het oog hierop, gelooft Spr., dat de raad in deze niet bevoegd is te verordenen. Spr. acht het ook niet aanbevelenswaardig, dat zoo veel verschillende bussen op het kerkhof zullen worden geplaatst, wijl het welligt stuitend kan zijn voor de belijders van deze of gene gezindheid; Spr. meent dus, dat men zich in ieder geval tot één zou behooren te bepalen.

De heer *Trip* had uit de diskussiën over de afschaffing der armenbussen, die in den Uil en op dergelijke plaatsen, en aan het stadhuis ter inzameling van liefdegiften gevonden worden, vereenvoudiging opgemerkt, daar het scheen, dat men voortaan die bussen door eene bus aan de algemeene begraafplaats wilde vervangen zien. Daar hij nu echter ontwaart, dat de meening is, om die bussen door meerdere bussen — ja van iedere gezindheid die zulks mogt verlangen — te vervangen, komt hem dat niet eenvoudig genoeg voor, en zou hij wenschen dat slechts ééne bus voor de algemeene armen aldaar werd gevonden.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt het voorstel der Komm. met 13 stemmen tegen die der heeren *Trip*, *Pabst* en *v. Lier* aangenomen.

Aan de orde is de voordragt betreffende het verzoek der regenten van het krankzinnigen-gesticht om eene tegemoetkoming in de schade, geleden doordien de voor rekening der stad opgenomen krankzinnigen in 1855 en 1856 voor eene geringere som verpleegd zijn dan bij het tarief bepaald was.

(*Vervolg hierna.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.